

รายงานสรุป SDU ZERO WASTE ประจำปี 2565 น้ำและการจัดการ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ให้ความสำคัญกับการจัดการน้ำสะอาดและการสุขาภิบาลน้ำที่ดีให้กับบุคลากรและ
ผู้มาใช้บริการภายในมหาวิทยาลัย อันประกอบไปด้วย

1. การจัดการด้านปริมาณ มีแหล่งน้ำใช้ โดยใช้แหล่งน้ำที่สำคัญ คือ น้ำประปาจากทั้งการประปานคร
หลวง พื้นที่หลัก และการประปาส่วนภูมิภาคในพื้นที่วิทยาเขตและศูนย์การศึกษา โดยมีการสำรองน้ำไว้ใช้ยาม
ฉุกเฉินในทุกพื้นที่การศึกษา โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณการใช้น้ำในปี 2565 และ 2566 และกำหนด
เป้าหมายตัวชี้วัดในการลดการใช้น้ำเพื่อให้เกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนี้คือ

ปี 2565

พื้นที่จัดการศึกษา	ปริมาณการใช้น้ำ (ลบ.ม./ปี)	จำนวน FTEบุคลากร และนักศึกษา (คน)	ค่าเฉลี่ยการใช้น้ำ (ลบ.ม./คน/ปี)
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	47,629	5,507	8.65
ศูนย์ฯ วิทยาศาสตร์	19,976	2,269	8.80
วิทยาเขตสุพรรณบุรี	9,549	501	19.06
ศูนย์ฯ ลำปาง	6,077	592	10.27
ศูนย์ฯ นครนายก	4,187	201	20.83
ศูนย์ฯ ตรัง	3,222	158	20.39
รวม	94,607	9,228	14.67

ปี 2566

พื้นที่จัดการศึกษา	ปริมาณการใช้น้ำ (ลบ.ม./ปี)	จำนวน FTEบุคลากร และนักศึกษา (คน)	ค่าเฉลี่ยการใช้น้ำ (ลบ.ม./คน)
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	43,299	5,383	8.04
ศูนย์ฯ วิทยาศาสตร์	18,496	2,026	9.13
วิทยาเขตสุพรรณบุรี	8,681	642	13.52
ศูนย์ฯ ลำปาง	5,627	419	13.43
ศูนย์ฯ นครนายก	3,877	246	15.76
ศูนย์ฯ ตรัง	3,011	161	18.70
รวม	82,991	8,877	13

ปริมาณการใช้น้ำ ในปี 2566 เป็นไปตามเป้าหมายตัวชี้วัดการลดการใช้น้ำ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปี
ฐานคือ ปี 2565 คือ ร้อยละ 1.67 โดยได้ประชาสัมพันธ์เป้าหมายตัวชี้วัดให้บุคลากร นักศึกษา และผู้มาใช้บริการ
ทราบเพื่อตระหนักและช่วยการลดการใช้น้ำและเกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่
หลากหลาย (<https://sduserowaste.dusit.ac.th/>) จึงสามารถทำให้การใช้น้ำเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

2. การจัดการคุณภาพน้ำดื่มและน้ำใช้ในมหาวิทยาลัย และศูนย์การศึกษา โดยทำการเก็บตัวอย่างน้ำ
และนำตัวอย่างน้ำไปวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการศูนย์สิ่งแวดล้อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025 และ
นำไปเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานน้ำดื่มมาตรฐานน้ำบริโภคเกณฑ์คุณภาพน้ำประปากรมณามัย พ.ศ. 2543 โดย
ทำการเก็บตัวอย่างน้ำและวิเคราะห์เทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำดังกล่าวเป็นประจำทุกเดือน และพบว่า มีผลการ
ตรวจวิเคราะห์น้ำผ่านเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวทุกจุด จำนวนทั้งสิ้น 40 จุด

3. การจัดการคุณภาพน้ำทิ้ง ทั้งภายในมหาวิทยาลัย และศูนย์การศึกษา มีระบบระบายน้ำทิ้งที่รวบรวมน้ำ
เสียจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย อันประกอบด้วย น้ำเสียจากสำนักงานต่าง ๆ น้ำเสียจากโรงอาหาร น้ำ
เสียจากครัวผลิต น้ำเสียจากห้องปฏิบัติการ โดยมีการบำบัดน้ำเสียก่อนที่จะปล่อยระบายลงสู่สิ่งแวดล้อมดังนี้

3.1 ระบบบำบัดน้ำเสียขั้นต้น คือ ถังดักไขมันจากอ่างล้างทุกจุดในมหาวิทยาลัย ซึ่งได้มีการดูแลจากแม่บ้านและกองอาคารสถานที่ เป็นประจำ และมีการเก็บตัวอย่างทุกจุดเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ก่อนระบายเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียของมหาวิทยาลัยต่อไป

3.2 ระบบบำบัดน้ำเสียของมหาวิทยาลัย ได้ถูกออกแบบจากน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมสำคัญของมหาวิทยาลัย คือ สำนักงานและการผลิตอาหาร ซึ่งมีส่วนประกอบหลัก คือ สารอินทรีย์ และน้ำเสียจากห้องปฏิบัติการซึ่งมีน้ำเสียที่มีส่วนประกอบหลักที่สำคัญคือสารเคมี จึงทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย 1) ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Food Hall และสำนักงาน เนื่องจากมหาวิทยาลัย สวนดุสิตเป็นมหาวิทยาลัยที่มีอัตลักษณ์ทางด้านอาหาร จึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการอาหารและการประกอบอาหาร รวมไปถึงการจัดการน้ำเสียจากการผลิตอาหารอีกด้วย 2) ระบบบำบัดน้ำเสียจากห้องปฏิบัติการ

โดยทุกเดือนจะมีการเก็บตัวอย่างน้ำจากน้ำทิ้งที่ออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย โดยทำการเก็บตัวอย่างน้ำและนำตัวอย่างน้ำไปวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการศูนย์สิ่งแวดล้อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025 และนำไปเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน (ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคาร เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือ ออกสู่สิ่งแวดล้อม ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 11 ตอนพิเศษ 9 ง ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2537) ซึ่งผลวิเคราะห์คุณภาพน้ำเป็นมาตรฐานที่กำหนด จึงกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

4. การจัดการน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว มหาวิทยาลัยและศูนย์การศึกษา จากการบำบัดน้ำเสียจากระบบการใช้ น้ำของจนได้มาตรฐานแล้ว ได้มีการใช้น้ำบางส่วน ไปเพื่อรดน้ำต้นไม้ คิดเป็นร้อยละ 5 ซึ่งเป็นไปตามนโยบายและมาตรการการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ของมหาวิทยาลัย

5. การจัดการน้ำท่วมและเหตุการณ์ฉุกเฉินทางน้ำ มหาวิทยาลัย มีการจัดทำระบบการป้องกันน้ำท่วมอย่างเป็นระบบ (www.envcenter.dusit.ac.th)

จากผลการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ จึงมีหน่วยงานระดับประเทศขอเข้ามาศึกษาดูงาน ได้แก่ รัฐสภา และให้มหาวิทยาลัยเป็นเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษาการ เป็นต้น และมีการสร้างความร่วมมือดำเนินการด้านการจัดหาและบำบัดน้ำสะอาดและการสุขาภิบาลน้ำที่ดีดังกล่าว ในระดับนานาชาติ เช่น UNDRR ในการสร้างคู่มือ MCR 2030 ในการจัดการน้ำและป้องกันน้ำจากภัยพิบัติอีกด้วย

